

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ĐÁNH GIÁ SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ 4-5 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON CÔNG LẬP QUẬN 11, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Trần Thị Tú
Trường Đại học Sài Gòn

Tóm tắt: Đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi là một hoạt động đóng vai trò rất quan trọng ở các trường mầm non. Trong thời gian qua, trên địa bàn Quận 11, TP Hồ Chí Minh các cấp quản lý giáo dục đã rất quan tâm đến việc quản lý đánh giá sự phát triển của trẻ ở cả các trường công lập lẫn tư thục. Tuy nhiên, so với yêu cầu đặt ra và nhất là đặt trong bối cảnh chuyển đổi số, rất cần thiết phải có nghiên cứu chuyên sâu về lĩnh vực quản lý để không ngừng cải tiến, nâng cao chất lượng giáo dục trên địa bàn Quận 11, TP Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Quản lý, đánh giá, sự phát triển, trẻ mầm non, TP Hồ Chí Minh

MANAGEMENT OF DEVELOPMENTAL ASSESSMENT ACTIVITIES FOR 4-5-YEAR-OLD CHILDREN IN PUBLIC PRESCHOOLS IN DISTRICT 11, HO CHI MINH CITY

Tran Thi Tu
Saigon University

Abstract: Assessing the development of 4-5-year-old children plays a crucial role in preschool education. In recent years, education authorities in District 11, Ho Chi Minh City have paid close attention to managing developmental assessments in both public and private preschools. However, given current demands especially within the context of digital transformation there is an urgent need for in-depth research on management practices in order to continuously improve the quality of education in District 11.

Keywords: Management, assessment, development, preschool children, Ho Chi Minh City.

Nhận bài: 18/05/2025

Phản biện: 15/06/2025

Duyệt đăng: 19/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đánh giá sự phát triển của trẻ trong chương trình giáo dục mầm non nhằm xác định mức độ phát triển của trẻ so với mục tiêu của từng độ tuổi để có biện pháp chăm sóc giáo dục trẻ thích hợp giúp trẻ tiến bộ. Trong những năm gần đây, giáo dục luôn không ngừng đổi mới về hình thức, nội dung và phương pháp tổ chức dạy học cho trẻ, trong đó việc đánh giá sự phát triển của trẻ trong các cơ sở giáo dục mầm non có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục nhằm nâng cao chất lượng thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Tuy nhiên, nhận thức về quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ ở một số các trường mầm non công lập chưa thật cụ thể và còn nhiều giáo viên chưa hiểu rõ được tầm quan trọng của vấn đề, chưa đưa ra được các biện pháp giáo dục phù hợp. Thực tế, các trường mầm non hiện nay có thể đang gặp phải nhiều vấn đề trong việc quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ, chẳng hạn như thiếu công cụ đánh giá chuẩn xác, thiếu sự phối hợp giữa giáo viên và phụ huynh, hoặc thiếu sự đào tạo chuyên môn cho đội ngũ giáo viên về cách đánh giá sự phát triển của trẻ.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Các khái niệm cơ bản

Đánh giá

Từ các khái niệm của các nhà khoa học giáo dục, tác giả cho rằng: Đánh giá là một quá trình có hệ thống bao gồm việc thu thập, phân tích, giải thích thông tin nhằm xác định mức độ người học đạt được các mục tiêu dạy học. Đánh giá là đưa ra những nhận định, những phán xét về giá trị của người học trên cơ sở xử lý những thông tin, những chứng cứ thu thập được đối chiếu với mục tiêu đề ra nhằm đưa ra những quyết định về người học và việc tổ chức quá trình dạy học.

Hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ ở trường mầm non

Theo Trần Thị Thảo (2018), “Đánh giá trong giáo dục mầm non: “Tiếp cận phát triển toàn diện”, Trong tạp chí Khoa học Giáo dục, “Việc đánh giá cần đảm bảo tính thường xuyên, liên tục, tích hợp trong quá trình giáo dục, đồng thời sử dụng các phương pháp quan sát, trò chuyện, sản phẩm của trẻ để có cái nhìn toàn diện và khách quan.” (Trần Thị Thảo (2018), tr. 67, Số 14)

Quản lý

Tác giả Nguyễn Thị Tuyết Hạnh thì định nghĩa về quản lý là: “Quá trình đạt đến mục tiêu của tổ chức bằng cách vận dụng các hoạt động (chức

năng) kế hoạch hoá, tổ chức, chỉ đạo, (lãnh đạo) và kiểm tra”. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh (2015).

Quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ ở trường mầm non

Từ các khái niệm trên, tác giả cho rằng: *Quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ ở trường mầm non là quá trình tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra và điều chỉnh các hoạt động đánh giá nhằm thu thập, phân tích và sử dụng thông tin về sự phát triển toàn diện của trẻ (về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm - xã hội và thẩm mỹ), phục vụ cho việc nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ trong nhà trường.*

2.2. Tóm lược nghiên cứu thực trạng

Phương pháp và công cụ khảo sát

a) *Chọn mẫu:* Mẫu khảo sát gồm 273 người được chọn bằng cách lấy mẫu ngẫu nhiên phân tầng, đại diện cho các khách thể trường mầm non hạng 1 trong tổng số 10 trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

b) *Khách thể khảo sát:* Khách thể khảo sát gồm 70 CBQL; 143 GVMN và 60 cha mẹ trẻ mầm non tại 10 trường MN nêu trên trên địa bàn Quận 11, TPHCM

c) *Xây dựng nội dung, câu hỏi khảo sát:* Xây dựng 02 bảng hỏi điều tra 02 nhóm khách thể chính là CBQL và GVMN của các trường MN thuộc địa bàn khảo sát. Nội dung bảng hỏi bao gồm: phân thông tin chung về vị trí việc làm, trình độ, thâm niên công tác; và phần khảo sát về hoạt động.

Nội dung bảng hỏi bao gồm phần khảo sát về:

Hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non, gồm các nội dung: Mục đích, nội dung, hình thức, phương pháp, phương tiện đánh giá. Quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non, gồm các nội dung: Lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra. Các điều kiện đảm bảo cho hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi: Các yếu tố ảnh hưởng tới việc quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường MN. Xây dựng bảng hỏi nhóm khách thể hỗ trợ là cha mẹ trẻ 4-5 tuổi có con đang học tại các trường MN thuộc địa bàn khảo sát. Nội dung bảng hỏi bao gồm: phân thông tin chung về độ tuổi; trình độ học vấn của CMHS và phần khảo sát CMHS về tầm quan trọng của việc đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN, mức độ hài lòng về việc đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN với gia đình, sự phối hợp giữa gia

đình và nhà trường, mong muốn thay đổi ở trường MN để giúp hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN phù hợp, dễ hiểu, gần gũi với cha mẹ trẻ.

Kết quả khảo sát về mặt yếu và nguyên nhân

Công tác lập kế hoạch thực hiện đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi tại trường MN còn gặp nhiều bất cập, hạn chế, cả hai nhóm khách thể là CBQL và GV đều chỉ đánh giá công tác lập kế hoạch ở mức khá và thường xuyên đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc xây dựng, triển khai và đánh giá việc thực hiện kế hoạch tại các trường MN hiện nay.

Thực trạng công tác tổ chức hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi còn hạn chế ở việc tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực cho CB, GV về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi.

Cơ sở vật chất tại các trường MN chưa được quan tâm đúng mức, kinh phí đầu tư cơ sở vật chất còn hạn hẹp.

Công tác phối hợp của cha mẹ trẻ tại các trường MN chưa được chú trọng nhiều ở các trường MN do CMHS chưa có nhiều thời gian do bận công việc, nhà trường chưa tạo điều kiện để CMHS được tham gia các chuyên đề về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi tại trường, điều này ảnh hưởng không nhỏ đến công tác phối hợp trong việc thực hiện công tác đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi cho trẻ.

Công tác chỉ đạo hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi còn hạn chế, CBQL chỉ đánh giá công tác này ở mức thường xuyên chưa đạt mức rất thường xuyên và GVMN đánh giá công tác này ở mức khá chưa đạt mức rất tốt. Bên cạnh đó CBQL còn chủ quan trong công tác chỉ đạo sự thay đổi, chưa sâu sát cùng tập thể để kịp thời xử lý mọi việc khi cần dẫn đến tiến độ đạt đến mục tiêu còn chậm so với dự kiến, GV chưa phát huy hết khả năng sáng tạo dẫn đến môi trường tổ chức hoạt động đánh giá.

Công tác kiểm tra, đánh giá quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi còn hạn chế. CBQL đánh giá công tác này ở mức thường xuyên chưa đạt mức rất thường xuyên và GVMN đánh giá công tác này ở mức khá chưa đạt mức rất tốt. Bên cạnh đó một số GV, CMHS chưa quan tâm theo dõi các hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ tại trường dẫn đến việc nắm bắt thông tin còn chậm, sĩ số học sinh đông nên công tác kiểm tra, đánh giá của GVMN còn hạn chế. Phân

tích các nguyên nhân này là cơ sở quan trọng để đề xuất các biện pháp cải tiến quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN.

2.3. Đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

Nâng cao nhận thức của GV lớp 4-5 tuổi về vai trò, chức năng, nhiệm vụ của mình thông qua các văn bản liên quan đến đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi như (Luật giáo dục, điều lệ trường MN, chương trình giáo dục MN, các quy định, hướng dẫn, kế hoạch năm học, kế hoạch đánh giá sự phát triển của trẻ...)

Xây dựng mục tiêu, nội dung đánh giá sự phát triển của trẻ vào trong kế hoạch chiến lược, kế hoạch năm học của nhà trường, cụ thể hóa thành mục tiêu chất lượng, định hướng hành động với các chỉ số và có đo lường hiệu quả thực hiện.

Phát triển năng lực, kỹ năng cho GV về đánh giá sự phát triển của trẻ, để GV thực hiện đúng, tự tin và chủ động hơn trong quá trình thực hiện hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ.

2.3.2. Đổi mới công tác xây dựng kế hoạch đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

Tăng cường đổi mới xây dựng kế hoạch đánh giá sự phát triển dựa vào các phân tích hiện trạng của trường MN về việc triển khai hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ; về các nguồn lực về nhân sự, mức độ năng lực, kỹ năng về đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi; các điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị, vấn đề tài chính để thấy được mức độ đáp ứng các yêu cầu về đánh giá từ đó giúp đưa ra sự đổi mới các kế hoạch để nó có tính khả thi hơn khi thực hiện ở các trường MN.

Tăng cường chỉ đạo xây dựng kế hoạch nhằm đổi mới công tác hoạt động đánh giá trẻ nhưng phải thực hiện theo đúng quy định, đáp ứng mục tiêu, nội dung của chương trình giáo dục mầm non hiện hành phù hợp với lứa tuổi 4 - 5 tuổi.

Xác định mục tiêu đánh giá rõ ràng, dễ đo lường và đặc biệt đáp ứng mục tiêu của chương trình giáo dục mầm non, phù hợp với các giai đoạn đánh giá và lứa tuổi của trẻ 4-5 tuổi.

Thiết kế, dự kiến xây dựng lộ, lựa chọn các

phương pháp, công cụ đánh giá, các nguồn lực hỗ trợ thực hiện kế hoạch đánh giá, nhằm giúp kế hoạch triển khai vào thực tiễn có tính khả thi cao.

Tiến hành phổ biến, rút kinh nghiệm, tổng kết đánh giá những mặt ưu điểm và những tồn tại của kế hoạch một cách công khai đến tất cả các cá nhân, đơn vị liên quan và các lực lượng giáo dục.

2.3.3. Tăng cường chỉ đạo hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

Thực thi kế hoạch đã được ban hành vào thực tiễn, đảm bảo kế hoạch được vận hành theo các ý tưởng, mục tiêu, nội dung và lộ trình đánh giá sự phát triển của trẻ đã xây dựng.

Xây dựng cơ sở dữ liệu để lưu trữ kết quả của hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi. Cơ sở dữ liệu đánh giá trẻ vô cùng quan trọng, đây là cơ sở quan trọng để phản hồi kết quả đánh giá cho các bên liên quan, đồng thời là cơ sở để phân tích, sử dụng kết quả trong việc điều chỉnh mục tiêu, nội dung, kế hoạch thực hiện việc chăm sóc, nuôi dưỡng, và giáo dục trẻ 4-5 tuổi

Đảm bảo các nhiệm vụ đánh giá sự phát triển của trẻ thực hiện theo đúng hướng dẫn, nhiệm vụ của từng cá nhân, đơn vị đã được thiết lập.

Khuyến khích, tạo động lực để giáo viên tự nguyện, chủ động thực hiện nhiệm vụ đánh giá trẻ đạt mục tiêu của kế hoạch, chương trình giáo dục mầm non.

Huy động, phối hợp các lực lượng giáo dục trong việc thực hiện hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi.

2.3.4. Đổi mới kiểm tra hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

Kiểm tra, đánh giá, giám sát giúp CBQL nhận thấy rõ hơn về việc thực hiện hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi trong nhà trường.

Xây dựng kế hoạch kiểm tra đánh giá, hoặc tích hợp nội dung kiểm tra, giám sát hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ vào trong kế hoạch năm học của nhà trường.

Thành lập ban chỉ đạo, ban chuyên môn thực hiện việc kiểm tra, giám sát hoặc giao toàn quyền cho một bộ phận chuyên trách thực hiện hoạt động kiểm tra.

2.3.5. Phối hợp các lực lượng tham gia hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh

Bên cạnh việc thực hiện hiệu quả các chức

năng quản lý: lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, việc phối hợp giữa các lực lượng tham gia thực hiện hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi cũng rất quan trọng.

Xác định nhiệm vụ và trách nhiệm của nhà trường về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN: Nhà trường là lực lượng giáo dục nòng cốt, chủ yếu. Việc thực hiện các về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi thông qua giờ học, hoạt động vui chơi, hoạt động sinh hoạt trong ngày của trẻ tại trường giúp định hướng đúng đắn cho quá trình phát triển ở trẻ.

Xác định nhiệm vụ và trách nhiệm của phụ huynh về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN: gia đình là nền tảng cho việc thực hiện GD ở nhà trường. CMHS xác định được trách nhiệm của mình và phối hợp tốt với nhà trường sẽ mang lại hiệu quả tích cực.

Xác định nhiệm vụ và trách nhiệm của tổ chức xã hội, đoàn thể hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN. Các tổ chức này có nhiệm vụ phối hợp với nhà trường, tổ chức các

buổi sinh hoạt chuyên đề để cung cấp kiến thức cho đội ngũ CBQL, GV để công tác giáo dục đạt kết quả tốt nhất.

III. KẾT LUẬN

Dựa trên cơ sở lý luận về hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi và công tác quản lý hoạt động, cùng với kết quả khảo sát thực trạng tại các trường mầm non trên địa bàn Quận 11, TPHCM, nghiên cứu đã làm rõ được những hạn chế trong công tác quản lý hoạt động này tại các trường mầm non trong việc lập kế hoạch, tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực cho CB, GV, xây dựng môi trường cơ sở vật chất, phối hợp với CMHS, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá, đây là cơ sở để chương 3 đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận 11, TPHCM đảm bảo tính mục tiêu, tính thực tiễn, tính hệ thống và đồng bộ, tính cần thiết và khả thi. Đây là một kết quả tích cực đáng mong đợi của đề tài nghiên cứu nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động đánh giá sự phát triển của trẻ 4-5 tuổi ở các trường MN công lập Quận 11, TPHCM.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021) *C. Chuyên đề “Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm” giai đoạn 2021-2025. Ban hành kèm Kế hoạch số 626/KH-BGDĐT ngày 30/6/2021.*
- Nguyễn Thị Mỹ Lộc.(2020). *Xây dựng bộ chỉ số phát triển sinh lý, tâm lý của trẻ em mầm non và học sinh tiểu học phục vụ đổi mới giáo dục và đào tạo Việt Nam.* Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Quốc gia).
- Nguyễn Thị Tuyết Hạnh (chủ biên). (2015). *Giáo trình Khoa học quản lý giáo dục.* NXB Giáo dục Việt Nam.
- Trần Thị Thảo (2018) *Đánh giá trong giáo dục mầm non: “Tiếp cận phát triển toàn diện”*, Tạp chí khoa học Giáo dục, số 14